

Розділ 3 ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕОРІЇ ТА ОСВІТНЬОЇ ПРАКТИКИ

CHAPTER 3 HISTORY OF DEVELOPMENT OF PEDAGOGICAL THEORY AND EDUCATIONAL PRACTICE

UDK 373.2

DOI: 10.31376/2410-0897-2021-3-47-201-206

FUNCTIONING OF PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN A PANDEMIC

Kuzminskyi Anatoliy

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University

e-mail: anatoliy230743@ukr.net

ORCID ID: 0000-0001-6108-4066

Researcher ID: W-3341-2018

This paper focuses on the issue of preschool education in a pandemic. The purpose of this study is to identify the problems that Preschool Educational Institutions (PEI) may face during a pandemic. Particular attention is paid to the topic of the article - the activities of PEI in a pandemic. The research broaches such issues as the mode of PEI functioning, the organization of an educational process in PEI, and the specific features of the activities of the PEI staff under quarantine conditions. To complete the study the following methods were used: theoretical – analysis of psychological-pedagogical and methodological sources, review of educational designs and programs, educational and methodological complexes, and actual educational resources of PEIs; empirical – questionnaires, surveys, interviews, testing, direct and indirect observation, and expert evaluation.

The article explores the specificity of PEI activities both under the conditions of distance functioning and under the conditions of normal activity, observing quarantine measures. It also reveals and analyses complications and difficulties in the work of the PEI staff, as well as inconveniences for children and parents.

Furthermore, the study considers the measures aimed to eliminate the negative factors of distance learning and gives recommendations for the heads of Preschool Educational Institutions on the peculiarities of their activities in a pandemic.

Key words: *pandemic, Preschool Education Institution, peculiarities of Preschool Education Institution functioning in quarantine conditions, children of preschool age, educators, parents.*

Formulation of the issue. Nowadays, it is generally accepted that a PEI is targeted at providing social upbringing and basic elementary education for children. From an early age of 1.5-2 years to senior preschool age 6-7 years, inclusively, preschoolers receive the necessary nutrition and care at the PEI.

The upbringing of a child in PEI is at the request of the parents. From a psychological view, the matter of raising children in PEI seems quite debatable. The fact is that at an early age, family upbringing is extremely important for a child, and social education does not always replace it equally. In most cases, enrolling a child in PEI presents certain challenges. A significant number of kids cannot easily adapt to such changes in their lives.

Admittedly, preschool age is a stage in the mental and physical development of children, which is extremely important for their maturity and growth of their psyche and personality. Undoubtedly, the main factors contributing to the physical and mental state of children are their parents, teachers and environment, the real environment of their existence. The central and decisive figure is the educator, the kindergarten. However, there are signs that the current reality is not entirely

favourable for maintaining and improving the health of people and, above all, children. The modern way of life is marked by instability, contradictions, loss of habitual and the search for worldviews and axiological guidelines that are relevant in time. The uncertainty about the future, anxiety about their own future and the future of their relatives, as well as economic, environmental, political and existential crises cause global stress and neuroticism of the population, and also lead to an increase in a number of psychosomatic diseases. A hostile social environment, concern with the above problems of the parental community negatively affects the well-being and health of children. Unfortunately, in recent years, pandemic factors have contributed to all these problems.

For a long time, PEI functioned under normal conditions that to some extent met the needs of children, educators and parents. The pandemic has made significant changes in the life of Preschool Education Institutions.

It is clear that a pandemic in any form is adversely affecting the life of PEI. All participants of the educational process experience a number of commotions. Today, Preschool Education Institutions go into quarantine mode, without interrupting their normal functioning, but with many significant changes. PEI starts working remotely, which causes a number of difficulties. And when PEI returns to standard activities, it again raises a number of adaptive problems. All these forced changes negatively affect the quality of the educational process, the well-being and health of all its participants – the staff, children and parents.

Analysis of recent research and publications. When it comes to functioning in the remote mode during a pandemic, the staffs of PEI have to work under dramatically changed conditions. The resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine, 11.03.2020, № 211 «On prevention of the spread of coronavirus disease (COVID-19) on the territory of Ukraine» functional duties of PEI staff are supposed to be completed distantly (remotely) using modern information technologies. However, it should be admitted that distance work with preschoolers, given their age, is quite specific. Preschoolers do not yet have skills to work on computers or other devices; they need help from their parents or other family members to establish communication with their educator online. At the same time, not every family has such opportunities. Notwithstanding, educators must fulfil educational plans and programs provided for a current preschool year as well as a health-improving period. The actualization of this work, as well as the responsibility for educational activities and control over the fulfilment of educational plans and programs, in accordance with Article 26 of the Law of Ukraine, 05.09.17, № 2145-VIII «On Education» is entrusted to the head of a PEI. In turn, the head of the PEI must be guided by the Order of the Ministry of Education and Sciences, 16.03.20, № 406 «On organizational measures to prevent the spread of coronavirus disease (COVID-19)». Further, the head of a PEI issues an order to establish the mode of work for the PEI staff and approves measures of ensuring educational-pedagogical, methodological and other kinds of work. The head also specifies the features of an educational process in a distance format.

Presentation of the main research material. There seems to be compelling evidence that quarantine conditions negatively affect the education, health and well-being of children. In particular, when regular activities are suspended temporarily, children are deprived of social life and normal life activities characteristic of their age. They do not have the opportunity to communicate with the educator and peers, and to play with them. The regime of an educational process, sleep, games, and nutrition becomes unbalanced, which certainly negatively affects the health and well-being of children. In some families, children suffer from poor home conditions. In some cases, drunkenness, family unrest, domestic violence, child abuse, and the like can be attributed to the absence of a parent's job during quarantine or working from home. All this negatively affects the child's psyche.

There may also be changes in the manifestations of parental attention to raising and caring for children during the quarantine period. If the parents continue to work during quarantine, and PEI shifts to remote functioning, a significant problem of child neglect arises. Moreover, if parents lose their jobs due to quarantine, the financial situation of the family deteriorates, and hence the living conditions of the child.

Thus, the negative impact of quarantine standards on the education, upbringing and health of children is exacerbated by concomitant circumstances, such as forced parental unemployment, foreign

employment, parental involvement in the war, significant social stratification, and the increase in the number of disadvantaged and nuclear families.

On this basis, it may be inferred that the working conditions of the head of PEI are also becoming more complicated, since they must ensure the organization of the educational process and any other types of work using distance learning technologies. This means that needs to be done without children attending PEI regularly. The head of a PEI must independently develop a local document that specifies the tasks to be performed remotely by educators and other staff.

This means that communication with parents or other fosterers of children should be take place on social networks in the form of consultations, conferences, group-work, mobile applications, e-mail, etc. During these new communications format such issues and recommendations become expected to be considered as children's daily routine, appropriate games for their development, books for reading, healthy nutrition, etc.

Accordingly, the mode of work of educators and assistant educators also undergoes significant changes. The educator must send an electronic record of the activity to the child's parents. But this is where problems arise. Even if an educator strictly follows all of the above recommendations and instructions, this does not necessarily mean that parents or educators of children will follow them. And this is not a matter of a negligent or unscrupulous attitude of parents (fosterers) to their children. Much of the parental community are not adequately knowledgeable about psychological and pedagogical issues of children upbringing and teaching. Thus, there are signs that there is no systematic work on parenting in Ukraine. Unfortunately, the former experience of parent universities, mother schools etc. are unjustly discarded and forgotten.

Another issue that should be raised is that not all settlements, villages or towns are covered by the Internet and in some villages and hamlets there are not even a cellular connection. And even with such means of communication, not all parents are financially secure to buy a computer or any other smart device, due to the fact that they have a limited budget. It is a generally accepted fact that a significant part of the Ukrainian population suffers from poverty.

The information provided convincingly demonstrates that in a pandemic, constant or local quarantine, the quality of the educational process, the standard of living and childcare deteriorate significantly, which is clearly fraught with negative consequences for the psychological development of children and the shaping of their personality.

In addition, PEI staff is also suffer during the quarantine. Not all educators have the right skills and knowledge, habits and skills to provide distance or distance learning. This causes psychological discomfort and a feeling of dissatisfaction with the performance of the personnel of their functional duties in unusual conditions. Some educators experience a psychological overload due to non-standard working conditions, changes in the established working routine, a shift to remote teaching, children's and parents' neuroticism caused by enforced changes in the activities of a PEI. Moreover, the mentality of educators is negatively affected by the fear financial state will significantly deteriorate due to the fact that the regular functioning of PEI is temporarily ceased. They are held back by fear of coronavirus infection, health problems, loss of wages and death.

It is clear that the activity of PEI during the transition from remote mode to normal mode of operation in compliance with quarantine measures is important and therefore requires significant responsibility. The opening of the PEI is necessary in compliance with certain requirements in order to ensure maximum protection of all participants in the educational process in order to preserve the health of children, educators and parents. With the opening of a PEI it is necessary to comply with the quarantine conditions and relevant recommendations.

In order to thoroughly prepare for the reception of children, it is advisable to observe a clear sequence of events and strictly observe all sanitary standards. First of all, it is necessary to check the staff for COVID-19, instruct the PEI staff, purchase disinfectants, etc. After a long stay at home, children and parents need to adapt to the new realities.

In a pandemic, difficulties arise in the process of morning meetings with children at PEI, because parents are strictly prohibited from entering kindergarten; bring children only to the entrance to the preschool institution. Children have to wait outside for the teacher for a while, regardless of the

weather. Parents must call the teacher, who goes out, picks up the child, accompanies them, changes their clothes and brings them to the group premises. A similar process only in reverse occurs at the end of the day. This procedure is quite inconvenient for everyone – children, parents and educators, especially in a cold season. In the autumn-winter period, the educator has to change outerwear and shoes several dozen times a day. Parents should call the educator twice a day to hand over or pick up the child. Each time, going out to pick up or give back a child to the parents, the educator leaves the children of the group to the assistant. All these complicate life, create everyday discomfort for children, the staff and parents.

To sum up, quarantine conditions are a significant obstacle to the normal functioning of Preschool Educational Institutions. But with a thoughtful approach to organizing both remote and conventional educational process, most of the negative factors of distance learning can and should be eliminated. Much depends on how responsibly and creatively the managers of PEI – heads, educators-methodologists, caregivers, educators, etc. – approach PEI in challenging conditions.

First of all, the head of a PEI should issue an order on performing remote work for a quarantine period, which clearly defines functional responsibilities of the personnel, who have to organize their work in accordance with the working plan of a PEI for a preschool year. The order has to be accompanied with the guidelines and programs of self-education, as well as pedagogical, methodological and organizational work within the established educational loads. Within the working hours, assistant educators are required to participate in organizational and pedagogical work along with the educators of the group. Moreover, once a week both educators and their assistants are obliged to present materials of organizational and pedagogical activities during remote work in the form determined by the head of a PEI. Responsibilities should also be defined for the dietician nurse, the physiotherapist nurse, the deputy head of economic affairs, the clerk, etc.

Second, educators build long-term interactions with children in different ways: they offer to parents various tasks for children, conduct online classes, organize photo contests, prepare videos of classes, which preschoolers and parents can watch at any convenient time. As a result, the negative consequences of the functioning of PEI in a pandemic can be significantly reduced.

Conclusion and prospects for further development. To summarize, the functioning of PEI during a pandemic is much more complicated than it may seem at first sight. In the distance format of the educational process, there is no proper experience of interacting with children on the Internet; many families are practically not provided with computers, other communication devices and the Internet; the inability of children and individual parents to use the computer can be observed. During the transition from remote work to normal work, subject to the quarantine requirements, all participants in the educational process experience a number of inconveniences that do not contribute to the effectiveness of the mental and psychological development of children and their health. However, with a thoughtful approach to the organization of the functioning of a PEI in a pandemic, a significant part of the negative factors can and should be eliminated. First of all, the head of a preschool institution must take all possible measures that would neutralize the negative impact of forced factors on the lives of participants in the educational process - children, teachers, parents. In the current conditions, this is an urgent need for the effective functioning of PEI during a pandemic.

References

1. Ananyev, B. G. (2002). *Chelovek kak predmet poznaniya* [Man as a subject of knowledge]. SPb: Piter. [in Russian].
2. Bekhterev, V. M. (1923). *Vnushenie i vospitanie* [Suggestion and education]. Petrograd: Vremya. [in Russian].
3. Ohneviuk V. O. (sc. project man.). (2016). *Dytyna: Osvitnia prohramma dlia ditei vid dvokh do semy rokiv* [Child: Educational program for children from two to seven years]. Bielienka H. V., Bohinich O. L., Bohdanets-Biloskalenko N. I. and others (authors). Bielienka H. V., Mashovets M. A. (Ed.). Kyiv: B. Hrinchenko Un-ty. [in Ukrainian].
4. Kuzminskyi, A. I. (2009). *Stan i shliakhy zberezhenia y polipshennia zdorovia studentiv* [The state and ways to preserve and improve the health of students]. Cherkasy: Publish. House of B. Khmelnytskyi ChNU. [in Ukrainian].
5. Savinova, N. (2020). Yak pratsiuvaty v realiiakh koronavirusu: khto shcho robyt [How to work in the realities of coronavirus: who does what]. *Vchytel metodyst. Shchomisiachnyi spetsializovanyi zhurnal – Teacher Methodist. Monthly specialized journal*, 7, 4 – 10. [in Ukrainian].
6. Staienna, O. (2020). Karantyn – ne pereshkoda! abo Yak nalahodyty metodychnu robotu viddaleno [Quarantine

is not an obstacle! or How to set up methodical work remotely]. *Vchytel metodyst Shchomisiachnyi spetsializovanyi zhurnal – Teacher Methodist. Monthly specialized journal*, 5, 4 – 8. [in Ukrainian].

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Кузьмінський Анатолій Іванович

доктор педагогічних наук, професор

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

Постановка проблеми. Тривалий час заклади дошкільної освіти функціонували у звичайних умовах, які певною мірою задовольняли потреби дітей, вихователів і батьків. Стан пандемії вніс суттєві зміни в життєдіяльність цих дитячих установ.

Пандемія у будь-якій формі однозначно негативно відбивається на життєдіяльності закладу дошкільної освіти. Усі учасники освітнього процесу переживають низку потрясінь. Заклад переходить на режим роботи в умовах карантину без припинення звичайного функціонування, але з багатьма істотними змінами. Заклад переводиться на дистанційну форму роботи і це породжує низку труднощів. Заклад повертається до стандартної діяльності і тут знову виникає низка проблем адаптивного характеру. Усі ці вимушені зміни негативно відбиваються на якості освітнього процесу, на самопочутті і здоров'ї всіх його учасників – дітей, персоналу закладу, батьків.

Метою нашого дослідження є з'ясування особливостей функціонування державних закладів дошкільної освіти (ЗДО) в період пандемії.

Методи дослідження: теоретичні – аналіз психолого-педагогічних і методичних джерел, вивчення освітніх планів, програм, навчально-методичних комплексів, актуальних сайтів закладів дошкільної освіти; емпіричні – анкетування, опитування, бесіда, тестування, пряме і непряме спостереження, експертне оцінювання.

Обговорення: Досліджено особливості діяльності закладів дошкільної освіти в умовах дистанційного функціонування, а також в умовах звичайної діяльності, але з дотриманням карантинних заходів. Показано складнощі й труднощі в роботі персоналу закладів дошкільної освіти, незручності для дітей і батьків.

Розглянуто заходи щодо усунення негативних факторів дистанційного способу навчання. Подано рекомендації щодо особливостей діяльності керівників дитячої освітньої установи в умовах пандемії.

Висновок. Життєдіяльність закладу дошкільної освіти в умовах пандемії значно ускладнюється. У дистанційному форматі організації освітнього процесу гостро відчувається відсутність належного досвіду роботи з дітьми у мережі інтернет, забезпеченість багатьох сімей комп'ютерами та іншими комунікаційними пристроями і мережею інтернет, невміння дітей і окремих батьків користуватися комп'ютером. При переході ЗДО з дистанційного режиму на звичайний, але з дотриманням карантинних вимог, усі учасники освітнього процесу терплять низку незручностей, які не сприяють ефективності освітнього процесу і збереженню здоров'я дітей. Проте при вдумливому підході до організації функціонування ЗДО в умовах пандемії значну частину негативних факторів можна і треба усувати. Передовсім керівник закладу повинен ужити всіх можливих заходів, які нейтралізували б вплив вимушених негативних чинників на життєдіяльність учасників освітнього процесу – дітей, педагогів, батьків. Функціонування ЗДО в умовах пандемії настійно цього вимагає.

Ключові слова: пандемія, заклад дошкільної освіти, особливості функціонування закладу дошкільної освіти в карантинних умовах, діти дошкільного віку, вихователі, батьки.

Список використаної літератури

1. Ананьев Б. Г. Человек как предмет познания. Санкт-Петербург: Питер, 2002. 288 с.
2. Бехтерев В. М. Внушение и воспитание. Петроград: Время, 1923.
3. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богиніч, Н. І. Богданець-Білокаленко та ін.; наук. ред.: Г. В. Беленька, М. А. Машовець; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.
4. Кузьмінський А. І. Стан і шляхи збереження й поліпшення здоров'я студентів Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2009. 48 с.
5. Савінова Н. Як працювати в реаліях коронавірусу: хто що робить. *Вчитель-методист. Щомісячний спеціалізований журнал*. 2020. № 7 липень. С. 4–10.
6. Стаєнна О. Карантин – не перешкода! або Як налагодити методичну роботу віддалено. *Вчитель-методист. Щомісячний спеціалізований журнал*. 2020. № 5 травень. С. 4–8.

Отримано редакцією 29.11.2021 р.

УДК 378.018.8:630*2-051"71"

DOI: 10.31376/2410-0897-2021-3-47-206-216

ЕВОЛЮЦІЯ ЛІСІВНИЧОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Хрик Василь Михайлович

кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового господарства

Білоцерківський національний аграрний університет

e-mail: hvm2020@ukr.net

ORCID ID: 0000-0003-1912-3476

У статті проаналізовано еволюцію лісівничої освіти в Україні в аспекті поєднання історично складених педагогічних парадигм, економічних моделей суспільства, політичного устрою, філософських поглядів. Виокремлено етапи еволюції лісівничої освіти в Україні: початковий (до 1729 р.), дореформений (1929–1872 рр.), постреформений (1872–1917 рр.), радянський (1917–1991 рр.), сучасний (з 1991 до сьогодні). Розкрито сутність, тенденції, підходи, кадрове забезпечення кожного етапу. Висвітлено історію становлення, розвитку лісівничої освіти та виокремлено чинники та античинники якісної професійної підготовки фахівців лісового господарства.

Ключові слова: еволюція, лісівнича освіта, етапи, тенденції, кадрове забезпечення, фахівці лісового господарства, професійна підготовка.

Постановка проблеми Відсутність науково-теоретичних розробок організаційно-змістових основ проектування системи лісівничої освіти та фундаментальних досліджень у галузі лісової педагогіки вимагає звернення до суміжних галузей наукових знань, зокрема, історії лісівничої освіти і філософії лісогосподарської діяльності та її основного об'єкта – природи, що визначає сутність, структуру і специфіку професійної діяльності фахівців лісогосподарської галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Значущими в контексті дослідження є праці вчених, що розглядають історію розвитку лісівничої освіти (О. Голікова [2], І. Кичко [5], Б. Кіндюк [6], З. Подоляк [9], В. Ткач [13], П. Третяк [14], І. Фурсенко [16] та ін.), які дали можливість проаналізувати еволюцію лісівничої освіти в аспекті поєднання історично складених педагогічних парадигм, економічних моделей суспільства, політичного устрою, філософських поглядів. Основна увага приділялася проблемі нерозривності теоретичного і практичного навчання, залежності змісту освіти від регіональної специфіки, антропогенної суті лісогосподарських професій.

Мета статті: розкрити етапи еволюції лісівничої освіти в Україні.

Виклад основного матеріалу. Лісівнича освіта зародилася в 1729 р., коли за кожним з «лісових знавців», які прибули з Німеччини, було закріплено по шість учнів для навчання лісорозведення та догляду за корабельними лісами [4, с. 44].

Однак такий метод підготовки фахівців лісівничої справи виявився малоефективним, оскільки «лісові знавці» два – три роки вивчали мову країни, а в закріплених за ними учнями бачили тягар. За більш ніж 20-річний період запрошення іноземних лісівників на службу ними було підготовлено лише 20 фахівців [7, с. 44].